

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Кармэт авыл жирлегенде башкарма комитеты**

КАРАР

2019 елның 6 декабре

№ 18

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Кармэт авыл жирлегенде башкарма комитеты
«2015 – 2020 елларга Аксубай муниципаль районы
Иске Кармэт авыл жирлегенде мәдәниятне үстерү»
муниципаль программасын раслау турында»
2015 ел, 27 октябрь, 16 нче карарына
үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл
жирлегенде башкарма комитеты **КАРАР БИРӨ:**

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл
жирлегенде Башкарма комитетының «2015 – 2020 елларга Аксубай муниципаль
районы Иске Кармэт авыл жирлегенде мәдәниятне үстерү» муниципаль
программасын раслау турында» гы 2015 ел, 27 октябрь, 16нче карарына
түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

1.1. Программа исемендә «2015-2020» саннарын «2015-2024» саннарына
алыштырырга

1.2. Программа паспортында: «Программаны тормышка ашыру вакытлары»
юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Программаны тормышка ашыру вакытлары	2015-2024 годы
--------------------------------------	----------------

«Программаны финанслау күләмнәре» юлында:

беренче абзацта «3672 мең сум» санын «9961,7,мең сум» санына
алмаштырырга;

алтынчы абзацта «2020 ел - 748,70 » санын «2020 ел - 1496,0 мен сум "
санына алмаштырырга;

жиденче-унинчы абзацлар белән тулыландырырга «2021ел - 1433,7 мен.
сум; 2022 ел -1369,7 мен. сум ; 2023 ел – 1369,6 мен. сум; 2024 ел –.1369,6
мен. сум»;

«тырмышка ашыру вакытлары» 1 пунктының 3 абзацында түбәндәге
редакциядә бәян итәргә: «2015-2024 еллар»;

"Иске Кармэт авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» программасына
кушымтада 2021-2024 еллар графлары белән өстәргә.

2. Әлеге карарны массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга. <http://aksubayevo.tatarstan.ru> һәм хокукий мәгълүмат порталында.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Иске Кармәт авыл җирлеге
башкарма комитеты җитәкчесе:

А. В. Парфенов

**«2016-2024 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль
районы Иске Кармэт авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү»
муниципаль программасы**

Программа Паспорты

Программаның исеме	"2016-2024 елларга Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү"
Программа эшләү өчен нигез	Программа РФ Конституциясе, ТР Конституциясе, федераль законнар, ТР законнары, Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар нигезендә эшлэнгән.
Муниципаль заказчы - программаның координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл жирлеге башкарма комитеты
Төп эшләүчеләр программасын	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары	Аксубай районы Иске Кармэт авыл жирлегендә яшәүчеләрнен мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьлөндерү һәм яналарын формалаштыру, мәдәният, сәнгать учреждениеләренен авыл халкы һәм кунаклар өчен жәлеп итүчәнлеген арттыру. Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш-көн күреш шартларын, экстремистлык һәм терроризмга каршы тору нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау, Аксубай муниципаль районының Иске Кармэт авыл жирлегендә аларның чагылышларын кисәтү һәм кисәтү дәрәжәсен күтәрү.
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жәмгыять үсешенен мөһим ресурсы буларак, аларга социаль-мәдәни функцияләренә гамәлгә ашыру өчен музейны комплекслы үстерү; 2. Милли музыкаль традицияләренә саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү; 3. Милләтара һәм конфессияара килешүне ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ жирлектә конфликтларны кисәтү һәм булдырмау; 4. Халыкның террорчылык һәм экстремистлык идеологиясе күренешләренә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга

	юнэлтелгэн жэмэгатьчелек фикерен формалаштыру.
Тормышка ашыру вакытлары	2016-2024еллар
подпрограммалары	- «2016-2024 елларга музей эше үсеше»; - «2016-2024 елларга клуб концерт оешмалары һәм башкарма сэнгатьне үстерү» - «2016-2024 елларга терроризм һәм экстремизмны профилактикалау»
Программаны финанслау күләме	2016-2020 елларга Программаны финанслау күләме 9961,7 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел-720,0 мең сум 2017 ел-727,2 мең сум 2018 ел-734,4 мең сум 2019 ел-741,6 мең сум 2020 ел-1496,0 мең сум 2021 ел-1433,7 мең сум 2022 ел-1369,6 мең сум 2023 ел-1369,6 мең сум 2024 ел-1369,6 мең сум Искәрмә:программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм бюджетлар формалаштыруны исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш, чараларын финанслашуга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирү.
Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижеләлеге күрсәткечләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2024 елга кадәр арттырырга мөмкинлек бирәчәк: сак-янгын куркынычсызлык системалары белән жиһазландырылган музейларның өлеше 92,5 процентка кадәр; музей предметларының гомуми санына карата актив рәвештә жәлеп ителгән чагыштырма авырлыгы 95 процентка кадәр; хисап чорында музейларга йөрү өлеше 33 процентка кадәр; хисап чорына кадәр гражданның социаль якланмаган төркемнәре һәм мөмкинлекләре чикләнган затларның музейларга йөрүләре саны 25 процентка кадәр; хисап чорында ачылган үз фондларыннан күргәзмәләр санының алдагы чорга 93 процентка кадәр мөнәсәбәтләре; төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашкан катнашучылар санын арттыру; массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чараларда катнашучылар өлешен арттыру; үзешчән сэнгать клубларының

	<p>формированиеләрен һәм анда катнашучылар санын арттыру; жирлек халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклап калуга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны Дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданнар белән уртак проектлар саны 5 чарага кадәр 2 проектка кадәр тәшкил итә; 1 авыл жирлегендә "Сабантуй" татар халык бәйрәме үткөрү саны; терроризм һәм экстремистлык күренешләренең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегенә территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә карата хөрмәт һәм ихтирам идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.</p>
<p>Программа үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы</p>	<p>Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегенә советы; Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегенә башкарма комитеты.</p>

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристикасы, шул исәптән ул аларны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар.

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегендә 2 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегенә мәдәният объектларының гомуми чөлтәре 1 музейдан, ачык китапханәләрдән, 1 мәдәни-ял итү тибындагы учреждениедән тора. Аксубай муниципаль районында мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итүгә 2014 елда жирлек бюджетыннан 697,4 мең сум акча жибәрелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 7 кешедән артып киткән. Шул исәптән матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкциялүгә, мәдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыру һәм модернизациялүгә зур акчалар тотыла.

Социологик тикшеренүләрдән күренгәнчә, мәдәният учреждениеләренә гамәлдәге чөлтәре халыкның ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерми. Халык бәяләвендә тәмин ителешнең житәрлек дәрәжәдә тәмин ителмәве беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйле:

- мэдэният объектларын урнаштыруның тигезсезлеге, гамәлдәге учреждениеләрнең чагыштырмача югары "үтемлелек чиген" саклап калу;
- мэдэният учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләр күләме һәм төрләре гражданның сорауларына, теләкләренә һәм көтүләренә тулысынча туры килми;
- мэдэният учреждениеләрен ял һәм ижәт эшчәнлеге, Мәгариф һәм үзара белем бирү, чаралар үткөрү, һәвәскәрләр берләшмәләре эшчәнлеге өчен заманча югары технологияле жиһазлар белән тәмин итмәү, шулай ук мэдэният учреждениеләренә халыкның төрле категорияләре өчен, шул исәптән аз хәрәкәтләнә торган һәм тормыш эшчәнлегенә башка чикләүләре белән тәмин итү чаралары белән житәрлек дәрәжәдә тәмин ителмәгән;
- сәнгатьнең төрле жанрларында (музыка, театр) фестиваль һәм башка программаларны, концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база сыйфатында файдалану өчен югары дәрәжәдәге заманча комплекслар кытлыгы.

Мэдэният өлкәсендә булган проблемаларны хәл итү механизмы.

Эчтәлеге проблема	Жинү механизмы
<p>Мэдэни-ял итү тәкъдимнәре гражданның сораулары диапазонын капламый</p> <p>Мэдэният учреждениеләренә матди-техник базасының житәрлек дәрәжәдә үсмәве</p>	<p>Мэдэни-ял итү эшчәнлеге өлкәсендә эшнәң яна формаларын һәм методларын кертү</p>
<p>Мэдэният учреждениеләренә матди-техник базасының житәрлек дәрәжәдә үсмәве</p>	<p>Матди-техник базаны ныгыту һәм тармакны мөгълүматлаштыру, жиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш чараларны, дәүләтнеке булмаган структураларны жәлеп итү.</p>
<p>Мэдэният учреждениеләренә инвалидлар, тормыш эшчәнлеге чикләнгән затлар өчен уңайлылыгы житәрлек түгел.</p>	<p>Мэдэният учреждениеләрен махсус техника белән тәмин итү, мэдэният учреждениеләрен инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче башка гражданны өчен уңайлы итү, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү.</p>
<p>Инновацион мэдэни проектларны эшләү һәм гамәлгә кертү зарурилыгы.</p>	<p>Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме күрсәтү.</p>

Программаның максатларына ирешүгә аларның йогынтысын минимальләштерү өчен куркынычлар белән идарә итү һәм жайга салу чаралары.

Программаны тормышка ашырганда хәвеф-хәтәрләргә анализны муниципаль заказчы - программаның координаторы – Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегә башкарма комитеты башкара.

Иң житди рискларга подпрограммаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ рискларын кертәргә мөмкин. Финанс риски программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс рискын чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләренә һәм күрсәткечләргә ирешелгән нәтижеләргә карап ел саен корректировкалау тора. Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегә бюджетыннан Программа чараларын финанслау куркынычын минимальләштерү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендә инновацион проектларның инвестицион жәлеп итүчәнлегә механизмнарын формалаштыру юлы белән тормышка ашырыла. Административ риск подпрограммаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин булган программа белән нәтижәсез идарә итүгә бәйле.

Административ рискны чикләү ысуллары булып тора:

- программа чараларының үтәлешен тикшереп тору һәм Программаны тормышка ашыру белән идарә итү механизмын камилләштерү;
- программаны тормышка ашыруның еллык планнарын формалаштыру;
- программаның күрсәткечләрен (индикаторларын) үтәү мониторингы;
- программаны гамәлгә ашыру барышы турында халыкка мәгълүмат бирү һәм мәгълүматларны ачык бастырып чыгару.

Хәвеф - хәтәрләр белән идарә итү буенча чаралар күрү программаны тормышка ашыру мониторингы һәм аның нәтижеләлеген бәяләү нигезендә программаның координатор-муниципаль заказчы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Төп максатлар, бурычлар, ахыргы нәтижеләрне тасвирлау

Программалар һәм аны тормышка ашыру сроклары.

Программаның максаты - «2014-2024 елларга Татарстан Республикасы мәдәниәтен үстерү» республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәте приоритетларына нигезләнгән.

Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлеген социаль-иқтисади үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру белән беррәттән, әлегә программаның стратегик максаты булып Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендә ағымдагы

ихтыяжларын канәгәтләндрү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, мәдәният, сәнгәт учреждениеләренәң жәлеп итүчәнлеген арттыру тора.

Әлеге максатка ирешү өчен системалы характерда булган кайбер мәсьәләләргә, шул исәптән, хәл итәргә кирәк:

-жәмгыять үсешенәң мөһим ресурсы буларак, аларның социаль-мәдәни функцияләрен гәмәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү;

-милли музыкаль традицияләргә саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

- Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегендә халык сәнгәтен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегә территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының сакланышын һәм нәтижәле файдаланылуын тәмин итү;

- төбәккә һәм миллиәткә мәдәни хезмәттәшлеккә үстерү өчен шартлар тудыру ;

Программа үзәнчәлеккә бурычлары тиешле ярдәмчә программаларда чагылдырылган программа чараларын гәмәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тоту.

"2016 - 2020 елларга музей эшен үстерү" подпрограммасы Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегә музей фондын саклау, өйрәнү һәм популярлаштыруга, шулай ук, жәмгыять үсешенәң мөһим ресурсы буларак, социаль-мәдәни функцияләргә гәмәлгә ашыру өчен уңайлы шартлар тудыру максатларында, музейларны комплекслы үстерүгә юнәлдерелгән.

"2016-2024 елларга концерт оешмаларын һәм башкарма сәнгәткә үстерү" подпрограммасы милли музыкаль традицияләргә саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү максатын куя. Жирлеккәң муниципаль концерт оешмалары чәлтәренәң бүгенгә торышын, концерт учреждениеләренәң 2024 елга кадәр үсеш перспективаларын чагылдыра.

"Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмны кисәтү" под программасы терроризм һәм экстремистлык күренешләренәң барлык фактларына карата түзеп тормауны, Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегә территориясендә толерантлык, башка культураларга карата хөрмәт һәм ихтирам идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыруны камилләштерә;

Программаны гәмәлгә ашыру срогы - 2016-2024 еллар.

Программаның ресурс белән тәэмин ителешен нигезләү.

Программаны тормышка ашыруны финанс ягыннан тәэмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә бирелә торган федераль бюджет, Республика, шулай ук Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегенә бюджетны акчаларын куллануны күздә тотта.

Программаны финанслауның гомуми күләме _____ мең сум тәшкит итә, шул исәптән:

2016 ел -5,0 мең сум

2017 ел -5,1 мең сум

2018 ел -5,2 мең сум

2019 ел -5,3 мең сум

2020 ел -5,4 мең сум

2021 ел – _____

2022 ел – _____

2023 ел – _____

2024 ел - _____.

Программаны тормышка ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фаразланган характерга ия һәм, тиешле бюджетлар мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен корректировкаланганга тиеш.

Программаны тормышка ашыру механизмы.

Программа чараларын тормышка ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәэмин итә, чараларны тормышка ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчаларын нәтижәле файдалануны контрольдә тотта. Программа чараларын тормышка ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларын башкаручылар белән төзелә торган муниципаль контрактлар нигезендә, Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары нигезендә катгый рәвештә гамәлтә ашырыла.

Программаның социаль-икътисадый нәтижәлеләген бәяләү.

Мәдәниятнең фундаменталь үзенчәлегә шунда ки, мәдәният эшчәнлегенә мөһим нәтижәләре вакыт буенча билгеләнгән Социаль

эффектта чагылыш таба һәм интеллектуаль потенциалны арттыруда, шәхесләрнең кыйммәтле ориентирларын һәм үз-үзләрен тоту нормаларын үзгәртүдә чагыла.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижеләрен генә тасвирлый торган индикаторлар системасын һәм цифрлы күрсәткечләрне куллану күздә тотыла. Шулай ук вакытта конкрет Подпрограммада үзләрен нәтижелелек күрсәткечләре булырга мөмкин. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижелелеген бәяләү Программаның муниципаль заказчы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны тормышка ашыруның төп социаль-иқтисади нәтижәсе Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегендә яшәүчеләрнең тормыш сыйфатын күтәрүдә һәм Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегендә яшәү сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизация курсына тормышка ашыру өчен уңай жәмәгать мохите булдыруда мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә чагыла. Бу эффект аерым алганда чагылыш табачак:

- Аксубай районының Иске Кармәт авыл жирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлекләрен саклап калуда ярдәм итә торган мәдәни кинлекләрнең бердәмлеген ныгытудә;
- ижади эшчәнлек өчен уңай шартлар тудыру, халыкка тәкъдим ителә торган мәдәният һәм сәнгать өлкәсендәге мәдәни байлыкларның һәм мәгълүматларның төрлелегә һәм һәркем өчен мөмкин булуы өчен уңайлы шартлар тудыру;
- мәдәниятне иқтисади үстерү процессларын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителә торган дөүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз бәйләнгән. Кагыйдә буларак, бу элемент мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә чагыла. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасын формалаштыру Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итүгә турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз элементдә мәдәниятне үстерү проблемаларын хәл итә. Программаны тормышка ашыруның нәтижелелегә программада каралган максатчан индикаторларның һәм күрсәткечләрнең факттагы ирешү дәрәжәсе буларак бәяленә.

«2016 - 2024 ЕЛЛАРГА МУЗЕЙ ЭШЕН ҮСТЕРҮ ПОДПРОГРАММАСЫ».

Подпрограмма паспорты.

Подпрограмманың исеме	"2016-2024 елларга музей эшен үстерү" (алга таба – подпрограмма)
Подпрограмманың заказчысы	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Подпрограмманың төп Эшләүчесе	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты.
Подпрограмманың максаты	Жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак, алар тарафыннан социаль-мәдәни функцияларне гамәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү.
Подпрограмманың бурычлары	1. Аксубай районы Иске Кармәт авыл җирлеге музей фондының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектау.
Подпрограмманы гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2. Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегенә музей фондын популярлаштыру.
Еллар буенча бүленеп, подпрограмманы финанслау күләмнәре	<p>Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Аксубай районы Иске Кармәт авыл җирлеге бюджеты хисабына 5504,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча да:</p> <p>2016 ел -423,0 мең сум; 2017 ел -427,0 мең сум; 2018 ел -431,0 мең сум; 2019 ел -435,0 мең сум; 2020 ел -760,0 мең сум. 2021 ел -757,0 мең сум 2022 ел -757,0 мең сум 2023 ел -757,0 мең сум 2024 ел -757,0 мең сум</p> <p>Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләме алдан фаразланган характерда һәм Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.</p>
Подпрограмма максатларын һәм бурычларын (нәтижеләрне бәяләү	Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2024 елга кадәр арттырырга мөмкинлек бирәчәк: реставрация таләп итүче предметлар саныннан төп фондын реставрацияләнган предметлары өлеше,

индикаторлары) тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре	ел ахырына музейларның төп фонды предметлары саны 93 процентка кадәр арткан; сак-янгын куркынычсызлык системалары белән жиһазландырылган музейларның өлеше 92,5 процентка кадәр; музей предметларының гомуми санына карата актив рәвештә жәлеп ителгән чагыштырма авырлыгы 95 процентка кадәр; хисап чорында музейларга йөрү өлеше 33 процентка кадәр; хисап чорына кадәр гражданның социаль якланмаган төркемнәре һәм мөмкинлекләре чикләнгән затларның музейларга йөрүләре саны 25 процентка кадәр; хисап чорында ачылган үз фондларыннан күргәзмәләр санының алдагы чорга 93 процентка кадәр мөнәсәбәтләре;
---	--

I. Подпрограмманы гамәлгә ашыру өлкәсенен гомуми характеристикасы һәм ул аларны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар.

Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегенен музей чөлтәре 1 музей учреждениесен үз эченә ала.

Хәл итәсе музей эшчәнлегенә проблемалары:

- музейларның матди-техник базасын үстерү җитәрлек дәрәжәдә түгел;
- музейларны саклау-янгын сигнализацияләре, махсулаштырылган күргәзмә һәм фонд жиһазлары белән тәмин итмәү;
- музей фондын мәдәни-белем бирү, фәнни-агарту максатларында актив кулланмау;
- дәүләт музейларын мәгълүматлаштыру җитәрлек түгел;
- инфраструктураның Начар үсеш аркасында мәдәни туризмны үстерү җитәрлек дәрәжәдә түгел.

II. Подпрограмманың максаты, бурычлары, ахыргы нәтижеләрен һәм аны тормышка ашыру срокларын тасвирлау.

Подпрограмманың максаты-музейларны социаль-мәдәни функцияләрен һәм җәмгыять үсешенә мөһим ресурс буларак комплекслы үстерү.

Әлеге максатны тормышка ашыру өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Музей фондының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм комплекттау.
2. Музей фондының дәүләт өлешен популярлаштыру.
3. Музейларның мәдәни һәм фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру.
4. Музейларны мәгълүматлаштыру.

Подпрограмманы гамәлгә ашыру срогы - 2016-2024 еллар.

III. Подпрограмманы ресурслар белән тээмин итүне нигезләү.

Подпрограмманы финанслауның гомуми күләме район бюджеты хисабына 5504, мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча да:

2016 ел-423,0 мең сум;

2017 ел-427,0 мең сум;

2018 ел-431,0 мең сум;

2019 ел-435,0 мең сум;

2020 ел-760,0 мең сум.

2021 ел-757,0 мең сум

2022 ел -757,0 мең сум

2023 ел -757,0 мең сум

2024 ел -757,0 мең сум

Подпрограмманы финанслау күләме алдан фаразланган характерга ия һәм тиешле финанс елына ТР Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегә бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

IV. Социаль-икътисадый нәтижәлелеккә бәя бирү подпрограммалар.

Подпрограмманы тормышка ашыру районның музей өлкәсендә булган барлык ресурслар (мәдәни-тарихи, кадрлар, матди-техник) белән нәтижәле идарә итүгә ярдәм итәчәк, бу музейлар күрсәтә торган хезмәтләрнең сыйфатын яхшыртырга мөмкинлек бирәчәк. Болар барысы да республиканың мәдәни мирасын популярлаштыру юлы белән Аксубай районы Иске Кармәт авыл жирлегенең күркәм образын формалаштыра.

«2016-2024 елларга клуб концерт оешмалары һәм башкарма сәнгатьне үстерү» подпрограммасы.

Паспорт.

Муниципаль подпрограмма исеме	"2016-2024 елларга клуб концерт оешмалары һәм башкарма сәнгатьне үстерү"
Муниципаль подпрограмманың максаты	<p>Аксубай районының Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм саклау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәдәният учреждениеләренә муниципаль берәмлекләренә җирле үзидарә органнары, иҗтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомстволарга хезмәттәшлеген үстерү; - халыкта гражданлык тәңгәллеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант караш формалаштыру буенча эшчәнлекне тормышка ашыру. - эш юнәлешләрен һәм рәвешләрен камилләштерү ; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын арттыру
Муниципаль подпрограмманың бурычлары	<p>Җирлеккә мәдәниятен, сәнгатьне үстерү, тарихи-мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар үткөрү.</p> <p>Мәдәни-ял чараларында катнашучылар санын арттыру.</p> <p>Халык арасында гражданлык тәңгәллеген формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны, толерантлык, этника һәм конфессияләргә мөнәсәбәтләр культурасын тәрбияләүне тәмин итә торган «мәдәният» өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләү.</p>
Муниципаль подпрограмманың муниципаль заказчысы	Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты, ТР Аксубай МР
Муниципаль подпрограмманы эшләүче	РТ Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты, ТР Аксубай МР
Муниципаль подпрограмманы гамәлгә	2016-2024ел.

ашыру сроклары						
Муниципаль подпрограмманы финанслау чыганакалары, шул исәптән еллар буенча да:	Финанслау чыганакалары булып Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлеген бюджеттен акчасы тора. Чыгым 1515,0 (мең. сум).					
	нибары	2016	2017	2018	2019	2020
Жирле бюджет акчалары	4742,0	297,0	300,0	303,0	306,0	705
Муниципаль подпрограмманы тормышка ашыруның планлаштырылган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашкан катнашучылар санын арттыру; Клуб формироваиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чараларда катнашучылар өлешен арттыру; Үзешчән сәнгать клубларының формироваиеләрен һәм анда катнашучылар санын арттыру;					

**I. Подпрограмманы гамәлгә ашыру
өлкәсенен гомуми характеристикасы һәм
ул аларны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар.**

Халыкның рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак, мәдәниятнең социаль роленең артуы жәмгыять үсешенен заманча этабы булып тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кеше яшәше нигезләрен, цивилизацияле тормыш рәвешләрен саклап калу сәләтенә нигез салучы үзенчәлекле чынбарлык буларак та чыгыш ясый. Ижади көчләрен, кешенең сәләтләрен һәм талантларын күрсәтү һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булу жәмгыятьнең мәдәни үсешенен мөһим критерие булып тора. Халыкның тормыш сыйфатын яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрен хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән билгеләнә һәм әлеге проблемаларны программа-максатчан метод нигезендә хәл итәргә кирәк. Муниципаль подпрограмма чараларын тормышка ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән – бу бүгенге шартларда Аксубай районының социаль-икътисади үсешенен иң мөһим ресурсларынан берсе буларак мәдәниятне тануны билгеләүче конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында социаль әһәмиятле максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтиҗәле тотуны тәэмин итәчәк һәм ярдәм итәчәк:

1. Жирлекнең мәдәниятен, сәнгәтен үстерү, тарихи – мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.
2. План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар

үткөрү.

ПОДПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ.

1. Мэдэни-ял итү юнөлөшөндөгө системаны модернизацияләү.

Элеге процессны камилләштерү буенча чаралар системасы тарафыннан күздө тотыла:

- клуб, китапханә, музей системасында хәзерге этапта халык белән эшләү буенча өстенлекле юнөлөшләрне билгеләү;
- инновацион формалар һәм методлар үсеше;
- районның муниципаль берәмлекләре белән хезмәттәшлекне тәмин итү;
- мэдэни-ял чараларын популярлаштыру.

Мэдэни-ял итү учреждениеләрендә мөгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәмин ителеш.

- «мэдэният " өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү»;
- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия бирү формаларын, методларын һәм чараларын эшләү ;
- жирлекнең социаль-икътисади үсешендә тагын да кирәк мэдэният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;
- халыкның ижади потенциалын үстерүгә булышлык күрсәтү.

Подпрограмма Паспорты.

Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмны кисәтү.

Подпрограмманың Исеме	«Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау» (алга таба - подпрограмма)
Төп эшләүчеләр подпрограммасы	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлеге башкарма комитеты
Подпрограмманың максаты	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш-көнкүреш шартларын, экстремистлык һәм терроризмга каршы тору, аларның чагылышларын кисәтү һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау дәрәжәсен күтәрү.
Подпрограмманың бурычлары	Милләтара һәм конфессияара килешүне ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ жирлектә конфликтларны кисәтү һәм булдырмау; Халыкның террорчылык һәм экстремистлык идеологиясе күренешләренә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлтелгән ижтимагый фикер формалаштыру.

Подпрограмманы гамэлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2020ел.
Подпрограмманы финанслау күләмнәре һәм чыганакалары:	<p>Подпрограмманы финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегә бюджеты акчалары исәбеннән 26,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:</p> <p>2016 ел -5,0 мең сум</p> <p>2017 ел-5,1 мең сум</p> <p>2018 ел-5,2 мең сум</p> <p>2019 ел-5,3 мең сум</p> <p>2020 ел-5,4 мең сум</p> <p>Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләме фаразланган характерга ия һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны , шулай ук чараларны финанслашуга район һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен корректировкаканырга тиеш</p>
Подпрограмманы гамэлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре	<p>Подпрограмма чараларын тормышка ашыру терроризм һәм экстремистлык күренешләренә барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә.</p> <p>Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегә территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә карата хөрмәт һәм ихтирам идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати кичлек булдыру;</p> <p>Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.</p>
Подпрограмманың үтәлешен тикшерүдә тотуны оештыру	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегә Советы подпрограмманы гамэлгә ашыруны контрольдә тотта.

II. Проблеманың характеристикасы, аны хәл итүгә юнәлдерелгән подпрограмма.

Подпрограмманы эшләү һәм гамэлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхес, җәмгыять һәм дәүләт иминлеген тәмин

итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрәндәге Россия Федерациясендә терроризмга каршы тору концепциясе, 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясенең дәүләт милли сәясәте стратегиясе, шулай ук милләтара, диниара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә һәм яшьләрне патриотик тәрбияләүгә юнәлтелгән башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләр тәшкил итә.

Хәзерге вакытта Аксубай районының Иске Кармәт авыл җирлегендә 1 дини оешма теркәлгән, шул исәптән: мөселман-1; православие дине юк; теркәлмәгән дини оешмалар: мөселман - юк; православие-юк.

Ижтимагый-сәясәти, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы төрле социаль төркем, милләт һәм дин вәкилләре арасында тотрыклылык, дустанә, конструктив хезмәттәшлек һәм хезмәттәшлек белән характерлана. Соңгы елларда православие чиркәүләре һәм мөселман мәчетләре эшләп килгән дин тотучылар саны артты.

Шуның белән бергә, ярдәмче программаны эзерләү һәм аны алга таба гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында терроризмга һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге бүгенге вазгыять киеренке булып калу белән бәйле.

Хәзерге вакытта терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы дәүләт хакимияте, җирле үзидарә, ижтимагый хәрәкәт һәм барлык гражданнарның тырышлыгын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге алдында торган иң кискен проблемаларны, террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүнең уңай тенденцияләрен булдыру аңынан хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк, нәтижәдә гомуми куркынычсызлыкны ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаычак.

III. Подпрограмма чаралары: «2016-2024 елларга Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау.»

№ п/п	Чаралар исеме	үтәү срогы башкаручы (киләшү буенча)	башкаручы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чаралар күрү: - авыл яшьләренең мәшгульлеген	2016-2024 ел.	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл

	тээмин итү, буш вакытларын үткөрү һәм һөнәри белем алу мөмкинлекләрен киңәйтү буенча; - авыл яшьләренең ижтимагый хәрәкәтен үстерү буенча.		жирлеге башкарма комитеты, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау өлкәсендәге программалар һәм проектларның республика конкурсында катнашу һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру.	2016-2024ел.	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, Мәдәният бүлеге, Мәгариф бүлеге АМР
3	Жирлек дини берләшмәләрендә дин тотучыларга, диндарларга, терроризмны һәм экстремизмны бәяләүгә юнәлдерелгән вәгазьләр һәм жомга намазлары вакытында даими рәвештә мөрәжәгать итүне башлап жиберергә кирәк.	2016-2024ел.	Авыл жирлеге башлыгы
4	Басма һәм электрон массакуләм мәгълүмат чаралары материалларына, укуыту-методик әдәбият һәм башка басмаларга экспертиза үткөрүне оештырырга.	2016-2024ел.	Россия МВДның Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча)
5	Потенциаль куркыныч объектларны наспортлаштыру.	2016-2024ел.	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча), Иске Кармәт авыл жирлеге башкарма комитеты
6	Жәмгыятьтә әхлакый сәламәтлекне ныгыту, миллиәтара һәм динара мөнәсәбәтләр, кешеләр күп була торган объектларның, халыкның тормыш-көнкүрешен тээмин итүче объектларның террорчылыкка каршы якланышы мәсьәләләре буенча «түгәрәк өстәлләр» уздыру.	2016-2024ел.	Мәгариф бүлеге, мәдәният бүлеге, Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
7	Формаль булмаган берләшмәләрне ачыклау буенча рейдлар.	2016-2024ел.	Россия МВДның Аксубай районы буенча

			бүлөгө(килешү буенча),
8	Теркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләрне ачыклау өчен дини конфессияләр вәкилләре һәм милли диаспоралар вәкилләре белән әңгәмәләр үткөрү.	2016-2024ел.	ТР буенча Россия Федераль миграция хезмәте Идарәсенәң Аксубай районындагы бүлекчәсе(килешү буенча),
9	Гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очрақларда кешеләр күп була торган биналарда гамәлләр буенча уку дәресләре үткөрүне оештыру.	2016-2024ел.	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегә башкарма комитеты, Россия МВДның Аксубай районы буенча бүлөгә (килешү буенча), «ТР буенча 102 ФПС федераль янгынга каршы хезмәте (килешү буенча).
10	Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан эш вакытында үз-үзен тоту кагыйдәләренәң үтәлүе һәм бәхәсле очрақларны җайга салу буенча комиссиясе.	2016-2024ел.	Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының «Мәгариф бүлөгә», Аксубай муниципаль районының дини конфессияләр вәкилләре (килешү буенча), Россия МВДның Аксубай районы буенча бүлөгә (килешү буенча).
11	Подпрограмма чараларын мәгълүмати яктыртуны оештыру.	елында	«Авыл таңнары» газетасы редакциясе» (килешү буенча), клублардагы стендлар